

DAGSINS MEINING

Studningsdupultmoralur

Vit vita av royndum í Føroyum, hvussu óheppið tað kann vera, tá landið letur rakstrarstuðul til vinnulivið. Rakstrarstuðul latin yvir ein kamb er skaðiligur, óansæð, um talan er um 8% endurgjald til skipasmið ella talan er um kilostudning til flakavinnuna.

Man kann siga, at vit føroyingar vóru í rennuni aðru megin vegin, tá almennur studningur var regulin, held-ur enn undantakið í føroyskari vinnu.

Hvussu er so nú? Fyriuttan at studningur framvegis verður latin, eitt nú til skipasmið, so eru framvegis óbetalt lán við landskassaveðhaldi. Gamaní er hetta ikki so nógv, sum fyri 10 árum síðani, men til eru tey.

Sitandi samgonga ger nógv fyri at látask verða móti al-mennum stuðuli, men ikki er altíð so góður saman-hangur millum orð og gerðir. Í undanfarna valskeiði var skuld hjá ávisum rækjubátum avskrivað, og var hetta gjørt fyri skattgjalðarans kostnað, uttan at landið, les skattgjalðarin, fékk nakað afturfyri, sum t.d. ávirkan ella partabrov. Ein rein forering, ið Fólka-flokkurin stóð á odda fyri. At forera landskassans pening fyri einki er ikki rætt, men harvið er ikki sagt, at allur stuðul er av tí ringa.

Líka so skeivt, sum tað var konsekvent at lata stuðul til so at siga allar nýilögur, sum stóðan var fyri 20 árum síðani, líka so skeivt er tað, konsekvent at siga nei. Tað kunnu vera feløg ella ætlanir, ið hava so stóran týðning fyri samfelagið, at landið hevur ein egináhuga í fram-haldi. Marknaðurin klárar ikki alt. Hvussu hevði t.d. verið við undirstøðukervinum, um marknaðarkreftir-nar skuldu rátt út í odd og egg?

Føroyskir nýliberalistar hava lyndi til at siga nei til allan form fyri almennan stuðul yvir ein kamb. At landið t.d. setir partapening í feløg meta hesir verða skeivt. Er hetta skilagott? Stóðan í dag, har man consek-kvent sigur nei til almennan studning, merkir at vit eru farin úr rennuni aðru megin vegin, tá studningur var regulin heldur enn undantakið, í rennuna hinu megin vegin, har studningur konsekvent ikki verður latin. Vit eiga at minnast til, at um landið ikki slóðaði fyri við egnum pengum, so var neyvnan nakar sjøvegis ferða-fólkaflutningur á føroyskum hondum í dag.

Tað er ikki meiri enn nakrar vikur síðani týska stjórnin bjargaði einum mobiltelefonfelagi undan húsangangi. Ameríkanska stjórnin, fyrirmyndin hjá føroyskum liberalistum, bjargaði stóra bilframleiðarnum Chrysler fyri nøkrum árum síðani við einum láni, ið seinni var afturgildið av Chrysler. Flogiðnaðurin um allan heim-in dúvar uppá statsveðhald eftir yvirgangsaðskónunum í fjór.

Tað er uppá tíðina, at man í Føroyum kann hava eitt fjøltáttað kjak um almennan leiklut, uttan at enda í einum svari hvítum kjaki um konsekvent ja ella consek-kvent nei til studning. Eisini mugu allar studnings-skipanir, ið verða nýttar í dag fram í ljósið. Einki er so ódámligt, sum politikarar og vinnulivsmenn, ið látask verða ímóti studningi, men fegin lata og taka ímóti í allari stillheit.

Sosialurin

Sosialurin

Sosialurin
Stovnaður: 1927
Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller
jan@sosialurin.fo
Bláðstjóri: Eiríkur Lindenskov
eirikur@sosialurin.fo
Figgjarleiðari: Jákup Mørk
jakup@sosialurin.fo
Tiðindaleiðari: Jústinus
Eidesgaard justinus@sosialurin.fo
Marknaðardeild: lysing@sosialurin.fo
Jonhard Hammer jonhard@sosialurin.fo
Finnbjorg Nattestad finnbjorg@sosialurin.fo
Anja Weihe anja@sosialurin.fo

Blaðfólk:

Áki Bertholdsen aki@sosialurin.fo

Eyðun Klakstein eydun@sosialurin.fo

Edvard Joensen edvard@sosialurin.fo

Turið Kjølbro turid@sosialurin.fo

Heri á Røggi heri@sosialurin.fo

Ingrid Bjarnastein ingrid@sosialurin.fo

Rúnar Reiðstrup runar@sosialurin.fo

Vilmund Jacobsen vilmund@sosialurin.fo

Solby Eliassen solby@sosialurin.fo

Dagflinn Olsen dagflinn@sosialurin.fo

Ítróttur:

Jákup Mørk jakup@sosialurin.fo

Páll H. Johannesen pall@sosialurin.fo

Myndamenen:

Álvur Haraldsen alvur@sosialurin.fo

Jens Kristian Vang jensk@sosialurin.fo

Finnur Justinussen finnur@sosialurin.fo

Sosialurin

VIÐMERKINGAR

Hvat vil Sambandsflokkurin?



Ynskir Sambandsflokkurin at fórdur verður ein varligur figgjarpolitikkur, er neyðugt at hildið verður aftur við útreiðslunum. Ynskir Sambandsflokkurin ein sjálvberandi føroyskan búskap, er neyðugt at gera búskapin óheftan av danska ríkisstuðlinum. Men sein-astu útsagnirnar frá Sam-bandsflokkinum bera hvørki brá av varligum figgjarpolitikki ella einum ynski um sjálvberandi bú-skap - hvat vil Sambands-flokkurin ?

Vil hava fleiri og færri rakstrarútreiðslur
Næstformaður Sambands-floksins - Alfred Olsen - gjørði týsdagin í Útvarpi Føroya greitt, at rakstrar-útreiðslur landsins vóru ov stórar. Samstundis segði hann, at tað var ein van-lukka at ríkisstuðulin var skerdur, tí tørvur var á m.á. at nýta henda til at økja rakstrarútreiðslurnar.

Fleiri ilögur - hóast búskaparstöðu og stórar ilögur
Somuleiðis gjørði næstfor-

maðurin greitt, at tørvur var á fleiri ilögum - eitt nú á heilsu- og ellisøkinum. Hesi bæði økini verða rað-fest sera ovarlaga á kom-andi figgjarløg, men hóast hetta, metir næstformaður-in, at vit skuldu nýtt ríkis-stuðulin til at gjørt enn fleiri ilögur á hesum økj-um. Hetta samstundis sum stórur mangul er uppá arbeiðsmegi í byggivinnuni og at iløgukarmurin er størri enn áður.

Nýta blokkin og spara hann upp isenn
Men tað mest ótrúliga var, at samstundis sum tær 366 mió. kr., sambært næstfor-manninum, skuldu verið nýttar til øktar rakstrarú-reiðslur og fleiri ilögur, ja, so skuldi tær samstundis setast til viks til verri tíðir.

Kreativ bókføring neyðug
Eisini hevur Sambands-flokkurin gjørt seg til tals-mann fyri, at skerjingin í ríkisstuðulinum skuldi verið nýtt til framtíðar pen-siónsskipan ella niður-gjalding av skuld, men ongín ivi er um, at Sam-bandflokkurin má nýta kreativa bókføring, um tær 366 mió. kr. skuldu verið nýttar bæði til uppsparing, pensiónsskipan, niður-gjalding av skuld, øktar rakstrarútreiðslur og fleiri ilögur v. m. Innøkurnar á figgjarlógini kunnu nev-nliga bert nýtast einaferð um árið.

Metir Sambandsflokkur-in tað verða rætt at ilögur verða gjørdar fyri meira enn tær 260 mió. kr. frá almennari síðu - sjálvt um byggivinnan í Føroyum hevur stóran tørv á ar-beiðsmegi og tað almenna harvið er við til at økja pris- og lønarstöðið óneyð-ugt ?

Hetta eru bert nakrir av teimum spurningum, ið kundu verið áhugaverdir at fingið svar uppá.

Hvat vil Sambands-flokkurin ?
Sambandsflokkurin hevur ferð eftir ferð gjørt greitt, at hann vil arbeiða til frama fyri varligum figgjarpoli-tikki og einum sjálvberandi føroyskum búskapi. Hetta reisir nakrar áhugaverdar spurningar.

Skal ríkisstuðulin ikki miðvist slúasast út úr fø-oyksa samfelagsbúskapin-um í bestu tíðum - nær skal hetta so henda ?

Metir Sambandsflokkur-in at rætt er at økja rakstrar-útreiðslur landsins meira enn tær 182 mió. kr. kom-andi ár (i mun til figgjar-

lógina 2002) - serstakliga tá hugsað verður um, at rakstrarútreiðslur landsins eru øktar við um 800 mió. kr. seinastu 4 árin ?

Metir Sambandsflokkur-in ikki, at hægri raðfesting av eldra-, serforsorgar-, heilsu-, útbúgvingar- og granskngarmálum á kom-andi figgjarløg eru rættar raðfestingar ?

Metir Sambandsflokkur-in tað verða rætt at ilögur verða gjørdar fyri meira enn tær 260 mió. kr. frá almennari síðu - sjálvt um byggivinnan í Føroyum hevur stóran tørv á ar-beiðsmegi og tað almenna harvið er við til at økja pris- og lønarstöðið óneyð-ugt ?

Hetta eru bert nakrir av teimum spurningum, ið kundu verið áhugaverdir at fingið svar uppá.

Tí møguligt er “íkki bæði at blása og at hava mjøl í munninum”. Ynskir Sam-bandsflokkurin ein sjálv-berandi búskap - eins og samgongan - er neyðugt hjá Sambandsflokkinum eitt nú at taka undir við, at gera føroyska búskapin alsamt meira óheftan av danska ríkisstuðlinum.

Allir politisku flokkarnir skrivaðu grein í blaðnum Javna upp undir seinasta løgtingsval. Nógvar góðar hugsanir og ætlanir vóru lýstar í vøkrum orðum og festar á blað. Men nú, ið fólk við menningartarni renna seg í óvantaðar trupulleikar, tá tey eru í ferð við at seta búgv í ein-um vanligum sethúsum í einum vanligum íbúarøki í landsins høvuðsstaði, hoyr-ist onki til hesar lands-politikararnar, hóast trupul-leikarnir hava verið væl lýstir seinasta tíðina í Smærugøtu í høvuðsstaði okkara Tórshavn, sum vóru keypt til sambylí hjá nøkr-um fólku við menningar-tarni, bert hava 2 fólk búgv-andi í staðin fyri 5, sum annars ætlað, at rakstrar-játtanin á figgjarlógini m.á. eisini skuldi nýttast til.

Ynsjka tit ikki eisini tað? Alt býta á Bibliuna.

Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

Lýsingar					
Freistir:	Tekstlýsingar	Størri lýsingar	Lýsingartorgið	Heilsanir	
Týsdagsblaðið	Mán.kl. 10	Frí. kl. 15	Frí. kl. 12	Frí. kl. 12	
Mikudagsblaðið	Týs. kl. 10	Mán. kl. 15	Mán. kl. 12	Mán. kl. 12	
Hósdagsblaðið	Mik. kl. 10	Týs. kl. 15	Týs. kl. 12	Týs. kl. 12	
Fríggjadagsblaðið	Hós. kl. 10	Mik. kl. 15	Mik. kl. 12	Mik. kl. 12	
Leygardagsblaðið	Frí. kl. 10	Hós. kl. 15	Hós. kl. 12	Hós. kl. 12	
Størri lýsingar, sum nógv arbeiði stendst av, mugu vera inni í góðari tíð og áðrenn ásettut freistir.					
Framhjiðapláss má umbiðjast í góðari tíð.					
Stødd:					
Ein heil síða í Sosialinum er 254 mm breið og 346 mm í hædd. Breiddin á einum teigi er 39mm og rúmið millum teigarnar er 4mm.					
Innsent tilfar					
Fult navn skal vera undir innsendum tilfari. Innsendar greinar, har blaðleiðsl-an ikki er kunnað um bústað og telefonnummar, verða ikki settar í blaðið.					

Blaðið verður prentað

mánadag-fríggjadag klokkan 14⁰⁰

VIÐMERKINGAR

Landsstýrismaður loypur frá gjørdum avtalum í figgjarlógaruppskotinum

Hergeir Nielsen*løgtingsmaður*



Tá økismennigarálitið var framlagt suðuri í Vági fyri 2 árum síðan, góvu allir flokkar á tingi lyftið um at stuðla ætlaða havnalagnum har.

Í mars mánaða í ár sam-

tykti so eitt nærum samt løgting at gera havn í Vági.

Hetta var epli tilmæli frá landsstýrismanninum í vinnumálum.

Í september mánaða sam-tykti aftur eitt samt løgting at játta pening til projek-tering av sínum egna upp-skoti.

Eitt løgtingsval lá ímill-um hesar báðar samtyktir. Allir flokkar hava í val-stríðnum erpað sær av tí, og skuldi málið sostatt verið væl tryggjað.

listum, og løgtingsins vilji kom aftur til sjóndar seinni, tá sami landsstýrismaður bað um játtan til projek-tering av sínum egna upp-skoti.

Hesuførð skuldi hann koma í staðin fyri Vágs havn, sum kostar lands-kassanum 16 mió.kr.

Fyrru ferð ætlaði hann at selja suðringum Norrønu í

staðin fyri nýggja Smyril, og tá skuldu teir fáa sama

Øravík Hov - tunnil afturat Norrønu, um teir tóku av tí

tilboðnum.

Tað ferðina støðgaðu vit

landsstýrismanninum, og tað fara vit at gera hesuferð

eisini, hvar bæði havnalag og tunnil eru sópaði av

borðinum.

Andstøðumenninir hava

gjørt málinum um Vágs havn óbótaligan skaða. Har

vit aðrir hava gingið á naglinum á stórutá fyri at

bjarga tí, og hava bjarga tí, royna teir at forkoma tí.

Teir koma á ting við ein-um málið, sum er samtykt

íkki minni enn tvær ferðir, og eru hesar allar partur av

eini langtíðarætlan, sum vit áløgdu okkum sjálvum at

halda, um figgjarlig ábyrgd annars skuldi ráða.

Nú túrurin er komin til Suðuroyar sleppa vit ikki

teimum samtyktu málu-

um, tá spakin skal setast í

tey. Gera vit tað, sleppa vit stavnhaldinum, og eingin

fær nakað burturúr nøkr-um.

Eftir einari viku hoyra vit

úr Vági, at læknin er frá-settur, uppboðssolan stongd, fjørðurin vrakaður

og laksavirkið afturlatið.

Landsstýrismaðurin skal

taka at sær, at hann sleppur

íkki at leggja stein oman á byrðu við sínum persónliga

striði móti teimum virðis-skapandi átøkunum so sum at

kolldøma fjørðin og strika havnalagið.

Tá hevur hann sett seg upp móti løgtingsins vilja, og tað fer at sviða sum

svollir.

Sambýlið í Smærugøtu einaferð enn

Hvør hevur ábyrgdina, tá myndugleiki fremur mismun (diskriminering) móti fólki við menningartarni?

Torfinn Hentze

Vegna Javna

Allir politisku flokkarnir skrivaðu grein í blaðnum Javna upp undir seinasta løgtingsval. Nógvar góðar hugsanir og ætlanir vóru lýstar í vøkrum orðum og festar á blað. Men nú, ið fólk við menningartarni renna seg í óvantaðar trupulleikar, tá tey eru í ferð við at seta búgv í ein-um vanligum sethúsum í einum vanligum íbúarøki í landsins høvuðsstaði, hoyr-ist onki til hesar lands-politikararnar, hóast trupul-leikarnir hava verið væl lýstir seinasta tíðina í Smærugøtu í høvuðsstaði okkara Tórshavn, sum vóru keypt til sambylí hjá nøkr-um fólku við menningar-tarni, bert hava 2 fólk búgv-andi í staðin fyri 5, sum annars ætlað, at rakstrar-játtanin á figgjarlógini m.á. eisini skuldi nýttast til.

Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varðveita Føroyar okkara land. Guðs verju kunnu vit sum land og sum einstak-lingar velja ella vraka.

merkið, sum eyðkennir verkið, Jesusar deyða á krossinum. Og hetta varðveitir Føroyar okkara land.
Ynsjka tit ikki eisini tað?
Alt býta á Bibliuna.
Gera vit landsins lógir ímóti Guðs orði, kann krossins merki/verki, ikki varð